

SARS (z angl. *Severe Acute Respiratory Syndrome*)

Autor: Martin Rada

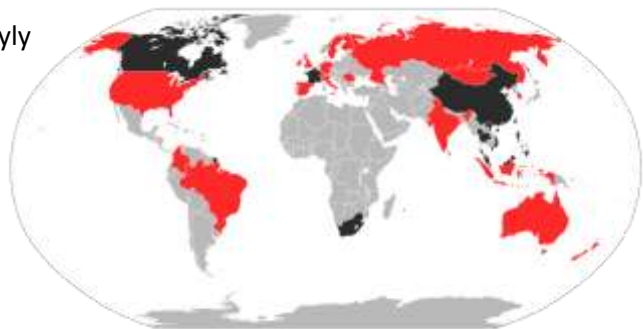
Výskyt

SARS (těžký akutní respirační syndrom, či také syndrom náhlého selhání dýchání) je novou nemocí 21. století.

Toto onemocnění se objevilo poprvé v roce 2003 a šířilo se z jihovýchodní Asie, Číny a Hongkongu do celého světa. Během dalších měsíců se nákaza rozšířila do více než 30 zemí světa. Pandemické rozšíření postihlo více než 8000 osob, z nichž zemřelo 812. Do konce roku 2003 se podařilo díky výrazné intervenci a úsilí WHO a dalších zdravotnických organizací zastavit šíření infekce.

Následně až do nynějška byly hlášeny jen sporadické výskyty nemoci SARS a jejich méně či více virulentních podob. V České republice nebyly potvrzeny případy nakažení SARS. Nicméně díky své virulenci, snadnosti přenosu nákazy a absenci možnosti adekvátní a cílené léčby je SARS stále obávanou chorobou z hlediska možného celosvětového rozšíření.

Rozšíření SARS ve světě v roce 2003

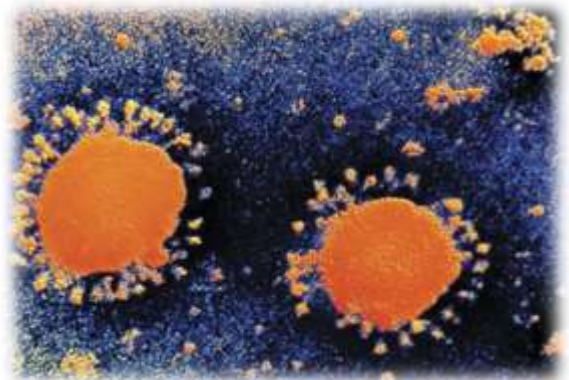
http://de.wikipedia.org/wiki/SARS-Pandemie_2002/2003

Etiologie, patogeneze

SARS je virové onemocnění dýchacích cest způsobené koronavirem SARS-CoV, který způsobuje těžké poškození respiračního traktu s rozvojem atypické pneumonie a následným respiračním selháním. Inkubační doba činí asi 2-10 dnů. Šíří se zejména kapénkovou infekcí při krátkém, úzkém

kontaktem s nemocnou osobou, případně i prostřednictvím různých předmětů potřísněných sekrety dýchacích cest, jinými tělesnými tekutinami nebo stolicí. Virus na takových místech může přežívat i několik dnů.

Koronavir SARS-CoV

http://www.ppdictionary.com/viruses/sars_cov.htm

Paguma larvata (cibetka)

Předpokládá se, že virus přešel na člověka z cibetek (drobná šelma Paguma larvata).

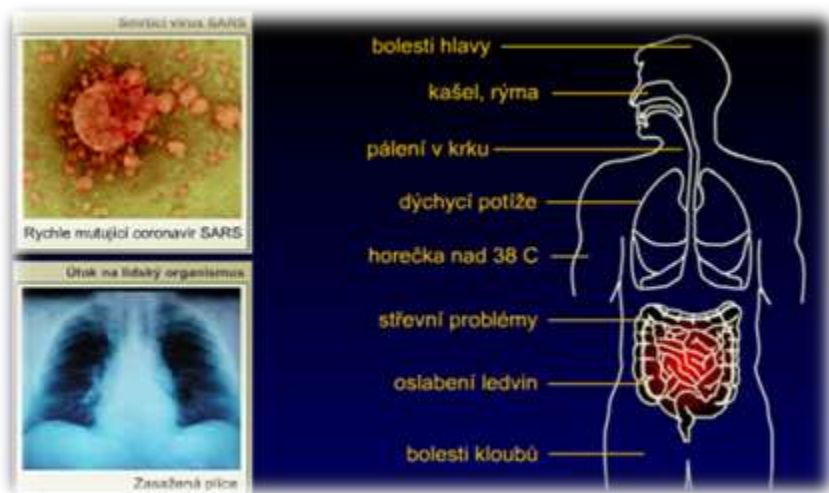

<http://www.safeproject.net/animal-sightings/masked-palm-civet-paguma-larvata-2/>

Hlavní příznaky

Onemocnění SARS se může podobat atypické pneumonii, velmi důležitá je tedy anamnéza pacienta se zaměřením na cestovní anamnézu. Onemocnění se vyvíjí rychle. Mezi první příznaky patří horečka, zimnice, třesavka. Pacienti pociťují celkové vysílení organismu. Vše je doprovázeno bolestmi svalů,

Hlavní příznaky

<http://www.lf3.cuni.cz/farmakologie/SARS-prezentace.ppt>

kloubů, nevykonností. V některých případech se objeví i vodnatý průjem, bolesti v krku a rýma.

Při rozběhlé fázi onemocnění se objevuje velmi těžký, dráždivý, vysilující kašel. Postupně se nakažený dopracuje k respiračnímu selhání a hypoxii (nedostatek kyslíku v tkáních), kdy je třeba nemocného napojit na umělou plicní ventilaci.

Vyšetření

SARS koronavirus se prokazuje v tkáňových kulturách plic a ledvin, ve sputu a výtěrech z horních cest dýchacích. Provádí se rentgen plic. Možností je také genetická metoda PCR.

Léčba

Proti koronaviru SARS-CoV zatím nebyl vynalezen významně účinný lék. Léčba je tudíž především symptomatická (antipyretiky) v kombinaci s antivirotiky a kortikosteroidy. Pro zlepšení dodávky kyslíku tkáním je také aplikována oxygenoterapie nebo umělá plicní ventilace.

Komplikace

Hlavní komplikací je těžká respirační nedostatečnost vedoucí k nedostatku kyslíku v tkáních, což může postupně způsobit i trvalé poškození vnitřních orgánů (zejména srdce, mozek, ledviny). Další je také rozklad obranyschopnosti a následný septický šok. Nejzávažnější "komplikací" je smrt. Rizikovou skupinou jsou zejména těhotné ženy, oslabení a jinak nemocní jedinci a starší populace.

Praktické rady pro pacienta

Jelikož prvotních příznaků této choroby je řada a jsou lehce zaměnitelné s běžnou infekcí, je třeba nebagatelizovat příznaky a má-li pacient podezření, že se nejedná o běžnou infekci vyhledat lékařskou pomoc. Obzvláště vyskytoval-li se tam, kde je nakažení chorobou možné. Pacient by se měl vyhýbat inklinovaným oblastem, dodržovat osobní hygienu a chránit sám sebe před nakažením.

Jelikož se nákaza přenáší kapénkově, zdravotníci i pacienti již nakažení musí používat speciální respirátory. U nakažených se musí dbát, aby se nenakazili nějakými dalšími infekcemi, tento stav by mohl vést ke smrti.

<http://www.globaltimes.cn/content/763304.shtml>

|

Literatura

1. doc. MUDr. Prymula R, Csc., Ph.D. a prof. MUDr. Špliňo M, CSc. (2006) SARS Syndrom akutního respiračního selhání, Grada, Praha.
2. Anonymous, <http://www.cs.wikipedia.org/wiki/SARS>. Přečteno 09.03.2015.
3. Anonymous, <http://www.nemoci.vitalion.cz/sars/>. Přečteno 09.03.2015.
4. MUDr. Moravec V, <http://www.lf3.cuni.cz/farmakologie/SARS-prezentace.ppt>. Přečteno 09.03.2015.